

Viiskümmend aastat viimasest rongist.

25. mail 1968. aastal väljus viimane rong Virtsu – Rapla kitsarööpmelisel liinil.

Kolmkümmend kuus aastat toiminud raudteeliin sai ajalooks. Raudteerööpad ja liiprid võeti osaliselt üles juba samal aastal, kuid teetrass ja raudteehooned jäid omale kohale. Algul liikusid ka jutud, et raudteeliin ehitatakse ümber laiarööpmeliseks, sest kitsarööpmeline teadaolevalt ei sobinud kasutamiseks militaarsetel eesmärkidel. Liin suleti, kuna avalikult näidati selle ebapraktilisust, selleks suunati juba paar aastat varem kaubad maanteele ja reisijateveo graafikud ei sobitunud enam bussi- ja laevaliiklusega. Seda on selgelt näha ka tolelaegsetes kaubasaate dokumentides, kus alates 1966. aastast vähenes kaubavedu oluliselt. Viimane rong läks, kuid trass ja hooned said uue kasutuse. Tänapäevaks on kõik raudtee hooned leidnud omale uue omaniku.

Riigikogus võeti 25. mail 1928 vastu Raudteevõrgu arendamise seadus, mis pani lõplikult paika Rapla – Virtsu kitsarööpmelise raudtee ehitamise aastatel 1928-1931. Ehituskuludeks määrati 2,9 miljonit krooni, veerevkoosseisu muretsemiseks 1,38 miljonit krooni ja tegevuskapitaliks 158 000 krooni. Rööbaste mahapanekut alustati 1930. a. juunis korraga Raplast ja Virtsust. Virtsus vajalikud materjalid toimetati kohale laevadega. Teeosad ühendati 58. kilomeetril Rumba ja Rootsi jaamade vahel 23. septembril 1931.

1931. aasta jaotuse järgi oli teel 15 peatust: 5 neljanda klassi jaama (Rapla, Märjamaa, Vigala, Lihula, Virtsu), 5 viienda klassi jaama (Koikse, Paeküla, Rumba, Rootsi, Karuse), 5 peatuskohta (Raiküla, Pühatu, Kirbla, Tuudi, Virtsu sadam).

96 km pikkune liin avati liikluseks 1. detsembril 1931. Uus raudteeliin tõi siia piirkonda majanduse elavnemise. Jaamade juurde ehitati juurdepääsuteed, avati kauplusi ja muid teenindavaid ettevõtteid. Kohalikel inimestel oli nüüd lihtsam oma kaupa turustada ja inimestel liikuda. Raudteetöölisele ehitati elamud, mis tolle aja mõistes olid väga uhked. Raudteetöölise amet oli kohaliku rahva seas austatud ja hinnatud, kuna sellega kaasnes enamasti tasuta korter ja uhke vormiriietus.

Tänapäevaks on raudteetrassi olukord väga erinev, kohati on tee saanud kõvakatte ja kohati säilinud vana kruusatäitega. Kuna tee kulgeb metsade vahel, siis kasutavad seda tihti metsaveomasinad. Sellest on ka vahel tingitud tee läbimatus väiksemale transpordile. Kuid sellegipoolest on vana raudteetrass pakkunud aastaid huvilistele põnevat avastamisrõõmu.

Jaamahooned ja muud ehitised on tänaseks leidnud omale uued omanikud. Kuna algselt, peale liini sulgemist kuulusid hooned riigile, siis kasutasid hiljem neid mitmed erinevad ametid. Tavaliselt olid need seotud side- või postiteenusega. Veel on neis olnud muuseum ja puhkekodu. Hooned olid ehitatud arhitektuuriliselt silmapaistvad ja ilusad ning seepärast köidavad nad inimesi ka tänapäeval.

26. mail 2018 aastal kutsuvad jaamaomanikud huvilisi endale külla. Avatud on jaamahooned Virtsus, Karusel, Tuudil, Lihulas, Rootsis, Vigalas ja Märjamaal. Vaadata saab hooneid seest ja väljast, lisaks on võimalik tutvust teha teiste jaamades asunud hoonetega. Jaamades on avatud puhvetid, vaadata saab vanu fotosid raudtee ajaloost. Huvilistele tehakse ekskursioone jaamade piirkonnas. Praegused jaamaomanikud on suured ajaloohuvilised, nad on kogunud fotosid ja mälestusi nii oma jaamast kui kogu raudtee ajaloost. Kuna raudtee puudutas siin piirkonnas väga paljusid inimesi, siis palume lahkesti siinkohal jagada säilinud fotosid ja mälestusi jaamaomanikega.

Võimalus osaleda nutimängus „Märka jaamahoonet“. Mängijad peavad kokku viima jaamahoone detailid ja väited jaama nimetusega. Bussis on võimalik osaleda mängus vastates küsimustele paberil. Parimatele auhinnad!

Kuna tavalise sõiduautoga ei ole võimalik raudteetrassi läbida, siis pakume võimalust külastada jaamahooneid bussiga. Päeva jooksul külastatakse kõiki avatud jaamahooneid ja kella seitsmeks õhtul toob buss huvilised sihtkohta tagasi.

Virtsu-Märjamaa buss alustab Lihula bussipeatusest kell 9.30, Virtsu 10.00, Karuse 11.00, Tuudi 12.00, Lihula 13.00, Rootsi 15.00, Vigala 16.00 ja Märjamaa 17.00.

Märjamaa- Virtsu buss alustab Märjamaa bussijaamast kell 9.45, Märjamaa raudteejaam 10.00, Vigala 11.00, Rootsi 12.00, Lihula 13.00, Tuudi 15.00, Karuse 16.00 ja Virtsu 17.00.

NB! Mõlema bussi hommikusel väljumisel ootame ära saabuva Tallinna bussi.

Kellaaeg jaama nime juures näitab sinna saabumise aega ja ekskursiooni algust jaamas.

Osalemine ekskursioonil maksab 5 eurot, mille saab tasuta bussis. Kuna kohtade arv on piiratud siis eelregistreerimine tagab bussis koha. Registreerimine telefonil 5151988 Jüri. Täpsem info bussides, jaamahoonetes ja Virtsu kodulehel www.virtsu.ee